

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/832/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713212079
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3713212079.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľov 1/ D. S., bytom W. XXX, 2/ K. S., bytom W. XXX, 3/ O. S., bytom W. XXX, zastúpených JUDr. M. I., advokátkou so sídlom K., F. W. XXX proti odporcovi S. S., bytom W. č. XXX, zastúpenému JUDr. S. V., advokátom so sídlom K. G., Ul. L. XX/XX, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 12. septembra 2013, č.k. 4C/212/2013-22, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením nariadil odporcovi, aby nevstupoval do rodinného domu súp. č. XXX v W. postaveného na parc. č. XX, aby nevstupoval na pozemky parcela č. XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 564 m² a parcela č. XX záhrady o výmere 583 m² v k.ú. W., do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 10C/84/2013. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že na tamom súde sa vedie konanie pod sp. zn. 10C/84/2013, v ktorom sa na návrh navrhovateľov proti odporcovi koná o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom nariadeného predbežného opatrenia. Uvedené konanie je prerušené do skončenia veci vedenej na tamom súde pod sp. zn. 6C/179/2013 o neplatnosť dohody o vyporiadanie dedičstva, uzavretej v konaní po poručiťke M. S. sp. zn. 14D/681/2009, ktorej sa vedie na návrh odporcu a v zmysle ktorého navrhovateľa 2/, 3/ nadobudli podielové spoluvlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam. Mal za to, že navrhovateľa danosť práva na ich strane osvedčili listom vlastníctva č. XXX, k.ú. W. a č. XXX, k.ú. W., ktorými preukázali, že sú podielovými spoluvlastníkmi rodinného domu súp. č. XXX a parcel č. XX a č. XX, k.ú. W.. Z uvedených listov vlastníctva okresný súd zistil, že podielovým spoluvlastníkom, ktorý podielové spoluvlastníctvo nadobudol na základe darovacej zmluvy zo dňa 14.05.2013 je aj odporca. Výzvou odporcu zo dňa 8. júla 2013 navrhovateľa osvedčili, že odporca chce vstúpiť do úžitku nehnuteľností ako ich podielový spoluvlastník. Zároveň čestnými prehláseniami N. I. a Z. P. navrhovateľa osvedčili dôvodné podozrenie z hrubého verbálneho napádania najmä navrhovateľky 1/ a navrhovateľa 2/ zo strany odporcu. Suseda N. I. v čestnom prehlásení uviedla, že počula odporcu hrubo 15.08.2013 nadávať navrhovateľke 1/ a Z. P., otec navrhovateľky 1/ dňa 12.07.2013 počul slovné napádanie smerujúce na navrhovateľku 1/ a navrhovateľa 2/. Ustanovenie § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. chráni právo na ochranu života a zdravia, ktoré sú ohrozované a toto právo má absolútnu povahu a teda je silnejšie ako vlastnícke právo násilníka, či právo, ktoré vyplýva z podielového spoluvlastníctva. Preto okresný súd užívacie právo násilníka (odporcu) k spoločnému obydliu, ktoré vyplýva z podielového spoluvlastníctva považoval za nutné v záujme ochrany života a zdravia obmedziť. Vlastnícke právo odporcu tým zostáva zachované, obmedzuje sa iba jeho jedna zložka, a to dočasne, na určitý čas. Okresný súd mal za to, že navrhovateľa osvedčili dôvodnosť podozrenia z hrubého verbálneho napádania zo strany odporcu, a preto im predbežným opatrením poskytol ochranu tak, aby nedochádzalo v nehnuteľnostiach, ktoré sú ich obydliím, k psychickému ohrozovaniu ich zdravia. Zdôraznil, že predpokladom na nariadenie

predbežného opatrenia nie je len to, že by povinná osoba bola dôvodne podozrivá z fyzického násillia, ale nie je možné vylúčiť ani psychické násillie. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 102 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p..

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho zástupcu podal odvolanie odporca a domáhal sa, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietne. Uviedol, že tvrdenia uvádzané navrhovateľmi 1/ až 3/ sa nezakladajú na pravde a odporujú si. Potvrdil, že je podielovým spoluvlastníkom domu súp. č. XXX na parc. č. XX a parc. č. XX, zapísaných na LV č. XXX, k.ú. W.. Na základe nadobudnutia podielového spoluvlastníctva k týmto nehnuteľnostiam vyzval navrhovateľov, aby mu umožnili užívať nehnuteľnosť - dom súp. č. XXX tak, že mu bude uvoľnená prvá obytná miestnosť, nachádzajúca sa na ľavej strane od vchodu do rodinného domu a požiadal ich o odovzdanie kľúčov od kuchyne, kúpeľne, uvoľnenie podkrovia, pivnice, humna, maštale a garáže, a to do 12.07.2013. Poprel, že by odmietol prevziať list navrhovateľov zo dňa 10.07.2013, je však pravdou, že vo večerných hodinách ho na ulici zastavil navrhovateľ 3/ s požiadavkou, že mu má niečo podpísať, čo odmietol, nakoľko nemal vedomosť o obsahu listu. Domnieval sa, že listinu mu navrhovatelia mali doručovať poštou, nakoľko on nie je povinný preberať listiny večer na ulici, naviac, keď mu navrhovateľ 3/ odmietol oznámiť, čo má podpísať. Navrhovatelia mu dňa 12.07.2013 odmietli umožniť užívanie sporných nehnuteľností s odôvodnením, že podľa jeho výzvy majú lehotu do 24.00 hod.. Poukázal na svoje právo ako podielového spoluvlastníka vec držať a užívať a tvrdil, že navrhovatelia nerešpektujú jeho právo podielového spoluvlastníka podľa § 123 Občianskeho zákonníka a toto porušujú. Tvrdenie navrhovateľov, že sa voči ním mal dopustiť násillia a úmysel donútiť ich k odchodu z domu poprel a tvrdil, že naopak, navrhovatelia podnikajú úmyselné kroky k tomu, aby bola z užívania nehnuteľností najskôr vylúčená jeho právna predchodkyňa - D. S. a v súčasnosti aj on a ich úmysel je trvale ho vylúčiť z užívania. Tvrdil, že navrhovateľka 1/ páchala na jeho právnej predchodkyni psychické a fyzické násillie, v rokoch 2011 a 2012 ju dala umiestniť na psychiatrické oddelenie, následne bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony a navrhovateľka 1/ podala žiadosť na jej umiestnenie do domova sociálnych služieb, zameraného na psychicky choré osoby, v dôsledku ktorých úkonov bola D. S. nútená odísť z domu súp. č. XXX. Tvrdenia navrhovateľov o údajnom agresívnom správaní D. S. boli vyvrátené znaleckým posudkom MUDr. N. E. č. X/XXXX zo dňa 19.01.2013, na základe ktorého bola D. S. vrátená spôsobilosť na právne úkony. Napriek týmto skutočnostiam navrhovatelia D. S. do domu nepustili. Ďalej uviedol, že navrhovatelia síce uvádzajú listom zo dňa 10.07.2013, že mu uvoľnia požadovanú časť nehnuteľností, napriek tomu mu dňa 12.07.2013, ako aj 15.08.2013 znemožnili prístup do domu a vyjadrili požiadavku, aby im vydal kľúč od izby, ktorú užívala D. S.. Dôvodil, že navrhovatelia porušujú jeho vlastnícke právo, domáhal sa umožnenia vstupu do nehnuteľností a rozhodne poprel, že by na navrhovateľov mal verbálne zaútočiť. Podľa jeho názoru je na svojich právach poškodený on. Poukázal na rozpor a účelovosť vyjadrení navrhovateľov, keď uvádzajú, že D. S. nikdy nezabraňovali užívať nehnuteľnosti, že z domu odišla dobrovoľne a na druhej strane vyjadrujú obavu z hrozby násillia, čo viedlo k podaniu návrhu 8C/87/2013 o vylúčenie D. S. z užívania nehnuteľností. Podľa jeho názoru navrhovatelia hľadajú zámienky ako mu znemožniť užívanie nehnuteľností, keď na jednej strane sa tvária, že mu nebránia v užívaní nehnuteľností a na druhej strane mu užívanie nehnuteľností neumožnia, odmietajú mu vydať kľúče, vpustíť ho do domu a obvinili ho z násillia. Uvedené správanie navrhovateľov svedčí o tom, že mu nemienia umožniť užívať jeho spoluvlastnícky podiel. Namietal čestné vyhlásenie K. S. Z. P. a N. I., nakoľko K. S. je účastník konania, Z. P. je otcom navrhovateľky 1/, ktoré vyjadrenia nepovažuje za nestranné a N. I. býva cca 150 m od domu, ktorý je predmetom tohto konania a dňa 15.08.2013 sa nenachádzala v blízkosti domu súp. č. XXX a nemohla ho teda počuť. Ďalej uviedol, že okrem čestných vyhlásení navrhovatelia 1/ - 3/ ničím nepreukázali verbálne napádanie alebo ohrozenie života alebo zdravia, pričom čestné prehlásenia K. S., Z. P. a N. I. nemožno považovať za pravdivé a nezaujaté, ale jednoznačne za také, ktoré ho majú poškodiť.

Navrhovatelia sa k podanému odvolaniu ktoré bolo okresným súdom doručené ich zástupkyňi, písomne nevyjadrili.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu podaného odvolania a jeho dôvodov a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné zmeniť podľa § 220 O.s.p.. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p..

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu, ku ktorej je dôvodne podozrivý z násilia.

V danej veci súd prvého stupňa návrh na nariadenie predbežného opatrenia správne posúdil podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p., nakoľko bol podaný po začatí konania vo veci samej (nesprávne však použil spisovú značku, ktorou napadnuté uznesenie označil). O predpokladoch pre nariadenie predbežného opatrenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia a jeho dôsledkoch platia ust. § 74 až § 77 O.s.p., t.j. druhej hlavy druhej časti O.s.p., čiže súd i po začatí konania môže nariadiť predbežné opatrenie podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p., ak je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov.

Základnými predpokladmi pre nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. je osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi, navrhovateľa musia osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov, v ktorom nedôjde v právnych vzťahov účastníkov k vytvoreniu nenávratného stavu, touto úpravou sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do ich právnych vzťahov a predovšetkým musia osvedčiť, že odporca je voči nim, resp. voči iným osobám, bývajúcimi s nimi v spornej nehnuteľnosti, dôvodne podozrivý z násilia. Navrhovateľa už v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musia osvedčiť jeho potrebnosť, pričom ide predovšetkým o osvedčenie toho, že nariadením predbežného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom.

Zmyslom každého predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov, pričom musí byť poskytnutá ochrana tomu, kto o nariadenie predbežného opatrenia žiada, tak v rámci ústavných a zákonných pravidiel aj tomu, voči komu predbežné opatrenie smeruje. Ochrana toho, proti komu má navrhované predbežné opatrenie smerovať, však nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila ochranu oprávnených záujmov druhej strany, teda toho, kto o nariadenie predbežného opatrenia žiada. Aj na nariadenie predbežného opatrenia sú kladené požiadavky vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu, čo znamená, že musí mať zákonný podklad, musia byť rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, rozhodnutie musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle.

Pred nariadením predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. je potrebné osvedčiť dôvodné podozrenie z násilia, čo znamená, že súd musí pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zistiť najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že je osvedčená skutočnosť a vzhľadom na všetky okolnosti javí sa ako nanajvýš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násilia sa preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené.

Násilím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci fyzického a sexuálneho nátlaku. Násilím však nie je konflikt, v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násilie je, keď jedná strana zneužije prevahu moci. Násilím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násilie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násilie môže mať rovnako silné následky. Psychické násilie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka, pričom nezanecháva žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násilia. Je zvlášť účinné, ak sa spája s fyzickým násilím. Osobitnou formou násilia je sekundárne druhotné ubližovanie, násilím je aj nezabránenie násiliu.

V danej veci navrhovateľa návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. odôvodnili psychickým násilím odporcu voči navrhovateľom, ktoré malo spočívať v tom, že dňa 12.07.2013 vulgárne nadával navrhovateľke 1/ do „kuriev“ (obdobne jej nadávali aj D. S., Q. S.), ktoré správanie sa odporcu spolu s otcom a starou matkou malo spôsobiť ťažký psychický stres maloletému synovi navrhovateľky 1/ D., nar. XX.XX.XXXX. Dňa 15.08.2013 sa mal útok odporcu zopakovať okolo 13.00 hod., keď prišiel so svojim otcom a kričal na navrhovateľov, že chce svoje izby, ktoré chce užívať a vulgárne navrhovateľke 1/ nadával do „kuriev“, urážal a zosmiešňoval navrhovateľov 2/, 3/, že stále „cicajú materi mlieko, že ich mater musí strážiť“. Obdobne im nadával i Q. S.. O tomto incidente navrhovateľka (podľa svojich tvrdení) podala oznámenie na políciu, ktorá má viesť konanie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch pod č. DÚ-Q.-PB-Q O uvedených incidentoch navrhovateľa predložili čestné prehlásenie navrhovateľa 2/, N. I. a Z. P..

Aj pri nariadení predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. je pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana nutné, aby boli základné skutočnosti osvedčené, teda aby bol predložený relevantný a hodnoverný podklad pre záver o dôvodnosti nariadiť predbežné opatrenie. Dôvodom pre navrhovateľmi navrhované nariadené predbežné opatrenie, ktoré má byť odporcovi súdom nariadené, t.j. dočasne nevstupovať do predmetných nehnuteľností, má byť psychické násilie, ktoré navrhovateľa preukazovali svojimi tvrdeniami a čestnými prehláseniami.

Odvolačí sú je na rozdiel od súdu prvého stupňa toho názoru, že v danej veci neboli splnené predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p.. Z tvrdení navrhovateľov, ako i z čestných prehlásení pripojených k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyplýva, že medzi účastníkmi malo dôjsť k verbálnemu konfliktu dňa 12.07.2013 a dňa 15.08.2013, pričom zo strany odporcu malo dôjsť k vulgárnemu nadávaniu navrhovateľke 1/ do „kuriev“ a zosmiešňovaniu navrhovateľov 2/, 3/, že „stále cicajú materi mlieko, že ich mater musí strážiť“. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedený verbálny útok odporcu na navrhovateľov, v súvislosti s domáhaním sa realizácie svojho práva užívať nehnuteľnosti vyplývajúceho z práva podielového spoluvlastníka, ktorý je možné považovať za osvedčený (nie za preukázaný) nie je možné kvalifikovať ako psychické násilie, ktoré si vyžaduje zásah podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p.. Nesporne by bolo možné uvedené správanie sa odporcu vyhodnotiť ako správanie sa v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka), jedná sa však o konflikt medzi dvomi rovnocennými stranami - spoluvlastníkmi nehnuteľností, keď na jednej strane navrhovateľa znemožňujú odporcovi užívanie nehnuteľností (tvrdenie odporcu) a odporca sa svojho užívacieho práva domáha neadekvátnym spôsobom - verbálnym útokom (tvrdenia navrhovateľov). Navrhovateľmi tvrdené správanie sa odporcu (odporca verbálny útok popiera), podľa názoru odvolacieho súdu, nevykazuje znaky psychického násillia charakterizované v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia.

Z tohto dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia v nimi požadovanom znení, za doposiaľ osvedčených okolností danej veci, nie je dôvodný. Navrhovateľa neosvedčili, že odporca ako podielový spoluvlastník sporných nehnuteľností, je dôvodne podozrivý z násillia voči nim, neosvedčili, že sa odporca voči nim správa spôsobom, ktorý vykazuje znaky psychického násillia a že by v záujme ochrany ich života a zdravia bola potreba dočasnej úpravy podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p..

Z týchto dôvodov krajský súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.